

niitä joilla on rahaa ja se merkitsee paljon nykyään; raha antaa yleisön silmissä heidän sanoilleen ja mielipiteilleen painoa.

Vielä nytkin, kaiken sen jälkeen mitä on tapahtunut, kun tyttöjä on vangittu ja piesty ja koetettu kaikilla tavoilla piinata ja häväistä, kun oikeuslaitokset yhdessä isäntiensä kanssa ovat meitä vainonneet, jotkut näistä n.k. ystävästämme tahtovat silittellä vainoojiamme ja tuomareita ja seurustella heidän kanssaan hyvinä ystävinä ja me jotka uskallamme puhua totuuden asiassa näytämme olevan aivan kuin heidän tiellään.

Voinpa mielessäni kuvitella miltä Mr. Haymanissa tuntui, kun hänen sittenkin täytyi pyytää komiteamme puheilleen. Se mies on jukuripäinen kuin aasi. Kyllä hänellä mahtaa olla asiat tiukalla. Ja kaikki tämä siitä syystä, että me tytöt seisomme lujina yhdessä. En ymmärrä miksi eivät kaikki lakkolaiset voineet nähdä tätä asiaa samalta kannalta. Tässä on Susie, joka teki työtä Daisy Waist yhtiössä — tyttöparka. On sydäntä särkevää nähdä hänen harhailevan paikasta toiseen; ainoastaan kolme heistä on enään lakossa, kaikki toiset menivät rikkureiksi. En tietystikään syytä tyttöä siitä, ettei hän mennyt rikkuriksi toisten mukana. En usko, että olisi voinut itsekään sitä tehdä. Mutta, jos järkevästi asiaa katsomme, niin on aivan helppo nähdä, että Susiella ei ole mitään toivoa lakkonsa voittamisesta; ja että hän ei ole meille miksiäkään avuksi, vaikka pysyykin lakossa.

Minä sanoin hänelle, että tulisi meidän mukaamme — orporukka. Jos Mr. Hayman tekee kanssamme sopimuksen, niin ehkä saamme hänet salakuljetehtäviksi kanssamme työhön jollain tavalla. On erinomaisen hyvä asia saada sellainen toveri työhuoneeseen, sillä hän varmaan tietää mitä tahdot.

Jestas, kun Jim oli iloinen kun kerroin hänelle sen hyvän uutisen. Luulin hänen aivan tukahduttavan minut suuteliloillaan. Minä olen aika hupakko. Oikeinpa ujustuttaa puhua mitään meidän rakkausasioistamme edes tässä paperilla. Ja kuitenkin, onhan se aivan luonnollinen asia. Olen varma, että siinä ei ole mitään sellaista, jota pitäisi hävetä. Mrs. Bloom kysyi minulta tässä toissa päivänä, että olenko minä kylmennyttä niin kylmäksi, etten minä voi enään mistään lämmitä vähäkään. Hän ei koskaan nähty minun kohtelevan Jimiä sen kummemmin kuin muitakaan ihmisiä. Höpsis! Minusta se on inhottavaa, sellainen julkinen rakasteleminen, ikäänkuin jokaisen pitäisi kantaa rakkautensa päälläpäin kaikkien nähtävänä.

Jimi on täydellisesti yhtä mieltä minun kanssani. Ei ainoallaakaan sanalla eikä käytöksellään hän ilmaise tunteitaan minua kohtaan silloin kun olemme muiden seurassa. Mutta kyllä hän sen sille moninkerroin korvaa, kun olemme kahdenkesken. Luulenpa, että hän joko tulisi hulkuksi tai tekisi itsemurhan, jos hän minut nyt menettäisi. Alan

jo ihmetellä, että onko hän niin radikaali siitä syystä vain että rakastaa minua, vai rakastaaoko hän minua siitä syystä, että olen yhtä paljon radikaali kuin hänkin on. Minä käytän tuota sanaa radikaali, vaikka en todellakaan tiedä mitä se oikeastaan merkitsee, mutta tulen käyttäneeksi sitä sen tähden, että olen muiden ihmisten kuullut meitä sanovan radikaaleiksi. Minun kirjatietonit ovat hyvin vähäiset, mutta aion tehdä siinä korjauksia kunhan minä ja Jim rakennamme sen yhteisen pienen pesämme.

(Jatk.)

Havaintoja eri valtioista

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta.)

oli lapset. En voinut nauttia koko ohjelmasta, ennenkuin tuli lasten vuoro. Heitä esiintyi neljä kaikkiaan. Minua ilahutti nähdä, että yleisö niin rauhallisena ja

KODIN OSASTO

PELTO JA KOTI-LEHDEN

huhtikuun ensimmäisen päivän numerossa on hyvin mielenkiintoinen kirjoitus juurikasviksista. Lehdessä on myöskin paljon hyödyllisiä kirjoituksia osuustoiminnasta.

KYÖKKIASIOITA.

Toverittaren n:ssä 12 joku haluaa tietää miten kanan tai linnun ihaa kannutetaan. Se ei ole sen suurempi "konsti" kuin että kana (lintu) leikataan kappaleiksi, puhdistetaan ja keitetään vedessä, jota ei ole enempää kuin että liha hyvin peitetty keittoastias. Mausteeksi laitetaan suolaa ja kokonaisia pippureita (allspice) maun mukaan.

Kun keitos on kypsä s. o. kun liha helposti eroaa luista, erotetaan liut pois ja liha liemineen laitetaan purkkeihin niin kuumaan kuin mahdollista. Purkki suljetaan tiiviisti heti, jonka jälkeen sen annetaan jäähtyä. Huom. Purkit tulee täyttää aivan reunoilleen niin kuin marjojakin ja muuta kannuttaessa tehdään.

Tällä tavalla laittettuna esim. tuore vasikan liha säilyy erinomaisesti. "Kotona kannattava tuoretta lohtaa salla tavalla, että laittaa kalan ennen keittämistä purkkeihin, lisää vähän vettä, suolaa (maun mukaan) koko pippureita ja laakerin lehtiä. Purkit keitetään 4-5 tuntia lakkamatta jolloin kala on "kännätty". Purkit pitää sulkea ennen kiehumään asettamista, mutta lasipurkeissa käytettävä kummirengas on laitettava paikoilleen vasta kiehumasta otettua ja pitää sen tapahtua äkkiä.

„Kyökimestari.“

Mitä kaikkea siat syövät ja voiko niitten liha olla terveellistä ihmisten syötäväksi.

Olen tässä yhdeksän vuotta katsellut sikain elämää, sillä ompa niitä toisinaan ollut omassa kodissani 30-40 välillä vuosittain.

Siihen johtopäätökseen olen järkipahaseni avulla tullut, että sika on kaikkiruokainen ja vieläpä raateleva kun paikalle sattuu. Kannat ja kananpojat sen pistelee suihkinsa ja massutelee päälle, että hyvää se oli, saisi olla enempi. Tässä tänä kevänä naapurissa sairastui lampaan karitsa. Ensmnä sitä huusattiin sisällä huoneessa, vaan kun oli kaunis aurinkopaiseteinen päivä, niin päättivät viedä sairaan aurinkokylpyyn aivan viereen, jossa sika oli toisella puolen. Talon väki meni vähän perästä katsomaan miten sairas siellä voipi,

tarkkaavaisena kuunteli muiden lasten esitystä.

Viiyvin kaupungissa vielä seuraavan päivän, joka oli Joulupäivä ja illalla sain nähdä näytös-kappaleen "Ylösnousemus" Kappaleessa sai nähdä venäläisiä vankeja matkalla Siperiaan. Kappaleen loppuosa teki katsojaan kaamean vaikutuksen ja esitettiin se kauttaaltaan koko hyvin.

Sunnuntaina lähdin taas kotikunnalle, tänne metsään pieneen hirsikämpään ja tunnen itseni onnelliseksi kuin miljonäärinainen palatsissaan, joka ei myöskään voi aina tuntea onnea elämästään; heillä on suruna rikkauden tähden ja meillä työläisillä on surua köyhyyden tähden.

*) Kysykääpäs, kun tämän väittäjän näette, kuka siihen on syynä, eli kuka koko tämän puoliskon maailmaa on niin pilannut, että kaikkien kansallisuuksien on vaikea saada työtä. Useimmin suomalaiset saavat työtä kuin toiskieliset. — Toim.

niin pään oli jo sika pistänyt poskeensa että toinen korva oli jälillä ja oisipa muu ruumis mennyt samaa tietä, jos vaan olisi kerlinnyt, ettei ihmiset päässeet väliin.

Jos farmarille tulee vasikka, jota ei hän halua elättää niin pää pois ja siolle, kyllä niille kelpaa. Ja syöpi ne kyllä omia tovereitaankin olen sen monesti nähnyt, kun vaan palotele, että ne pääsevät alkuun. Vieläpä kaivavat maasta haisevia raatoja, kun vaan on tilaisuus ja syövät kuten villit metsän pedot. (Emästat syövät usein porsaansaakin. — Toim.)

Olen terveysopillisista kirjoita tullut tietämään, että vaikka syömmme ruohoa syöväin eläinten lihaa, niin on seldin jo joka tapauksessa toisen numeron ravintoa. Siis joka tapauksessa täytyy sian lihan kuulua kolmannen luokan ravintoon, joka on todistus, ettei siitä olisi ihmisten syötäväksi.

Olen perheeni kanssa ollut ja enempi aikaa ilman lihaa, eikä meidän ole tarvinnut safrastella kulkutauteja läheskään niin paljon kuin ympäristöllä. Eipä myös kukaan voi sanoa perheestäni, että se on nälkää nähnyt sitä todistaa painokin. 6 vuotias poikani painaa 65 paunaa ja 13 vanha tyttärenti 115 paunaa sekä jällellä olevat olemme normaali painossa ja hyvässä jaksollisessa. Siis hyvä olisi että jokainen, jolla sinikin on mahdollisuutta, jättäisivät lihan syöntiä ja alkaisivat kasvissyöjiksi.

Vaan etkö se ole somaa — olen farmarin muilja ja kasvatamme ilheleiviä markkinoille ja silti agiteeraan lihan syöntiä vastaan.

Koettakaapa te kaupunkilaiset jatkkaa vaan tätä alustustani, niin hyvä tulee jalka aika kuluu.

TÄTIHELEENA.

Jos olette Kipeä

Pyytäkää VAPA LÄÄKE KIRJA No. 5.

Jossa yli 25 erilaista miesten ja naisten tautia on selitetty, sekä täydellinen luettelo suomalaisten lääkkeistä. "Lähettäkää tautia nimi eli taudin oireet ja me esitämme teille mikä lääke olisi tilattava, lääkkeen hinnat y. m. (Lääkkeet eivät ole patentilääkkeitä vaan tosi suomalaisia lääkkeitä.)

(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja pitäisi olla jokaisen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä. Varokaa huntuuki lääkkeitä ja huntuuki tohtoria....

Lignell'in Apteeki on suurin suom. Apteeki Yhdysvalloissa
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sananen sivistyksestä

Ei ole vielä kovinkaan pitkä aika kulunut siitä kun Toverittareissa hyvin innokkaasti keskusteltiin että kuinka puhujien tulisi käyttäytyä ja esiintyä.

Mutta etkö olisi vähän syytä keskustella siitä kuinka meidän tulisi kehittää itseämme. Olemme aina niin nopsat vaatimaan vaan toisilta mallikelpoista käytöstä. Miksi siten olemme itsemme niin vapaitsi kaikista. Oisi mielestäni palkallaan, jos silmällisimmän vähän sivistystä keskustellessamme.

Usein puhutapa osoittaa, että ollaan vähemmän sivistyneitä kuin itse luullaankaan. Esim. naiset käyttävät tavallisessa puheessaan mitä rivointa kieltä ja kiroilua, varsinkin tytöt, joka kaikista enempi osoittaa sivistymättömyyttä.

En tahdo tarkoittaa tällä mitään ennakkoluuloisuutta, ei, vaan tarkoitan, että jonka enempi me käyttämme kaunopuhelaisuutta, niin miehet kuin naisetkin, niin sen enempi se ilmalsee meidän sivistystämme.

Useasti olen tullut siihen käsitykseen kun kuulen naisten käyttävän kirosanon puheessaan, että he uskovat että se on todistus siitä, että ollaan vapautuneita uskon kahleista, että se muka on sama käyttö kirosanon, tai sanoa "vapaus", tai jotain sellaista.

Mutta se on suuri erehdys. Ajatelkaamme silloin kuin kerta olerame vapautuneet ennakkoluuloisuudesta, niin silloin jo voimme kehittää itsemme niin puheissa, käytöksissä kuin töissäkin. Tunneemmehan silloin jo sosialismin periaatteen, että se on jo puhdas. Siksi meidän täytyy kasvattaa itsemme antteemme periaatteiden mukaan. Jos niin teemme si Joon me olemme kohdistaneet askelemme sosialismin ihanteiden mukaan. Ikävä kuin onkin, on se tosi asia, että on otettu tavaksi kokouksissakin kiroileminen. Näyttää ikäänkuin miehetkään eivät saisi ketään uskaan sanojaan ilman kiroilematta, joka tekee hyvin huonon vaikutuksen henkilöön, joka juuri on kääntymässä silloin puoleemme ja on tullut kokoukseen siinä tarkoituksessa että yhtä osastoon. Mutta kun hän kuulee käytettävän epäsiiveillistä puhutapaan hän periytyy alkeessaan ja päättää, että se on niin totta kuin olen sitä kuullutkin sanottavan että sosialistit ovat raakoja ja hän ei tule kokouksiin sen erän perästä.

Kaikellaisissa seurusteluissa olisi sievää jos käytettäisiin sievää puhutapa, niin silloin ennakkoluuloiset vanhoillisetkin tulevat mukaan kun käytäydtyään hyvillä esimerkeillä heidän edessään.

S. S.—n.

KENKIX

Jotka tyydyttävät kaikkia. Jos haluatte sopivia, kestäviä ja samalla alistikkaita kenkiä, tulkaa katsomaan meidän jalkinevarastoamme. Me voimme tyydyttää teitä.

Bee Hive

Waukeganin, Ill., s. s. osaston viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina alkaen klo 2 i. p.

Osaston ompeluseuran kokoukset on joka kuukauden toisena torstaina alkaen klo 2 i. p. Kalvia kokouksen loputtua.

MULLAN S. S. O. OMPELUSEURAN

Kokoukset

pidetään joka torstai Suomi-Haalilla kello 8 j. p. p. Kaikki tervetulleita.